

Sensurveiledning FRA1110 H2022

Når studentene har gjennomført emnet, skal de kunne gjøre rede for grunnleggende deler av fransk grammatikk og gjøre rede for hvordan ord og ordgrupper settes sammen til betydningsbærende setninger i fransk.

Eksamensoppgaven består av seks deler. Alle oppgavene skal besvares på fransk med unntak av oppgave 2, som kan besvares på fransk eller norsk. Den første oppgaven er tredelt og omhandler determinativsystemet på fransk. Under (1a) skal kandidatene finne i den vedlagte teksten tre determinativformer som er ubestemte (*indéfini, partitif, interrogatif* eller *quantifieurs*) og tre som er bestemte (*défini, démonstratif* eller *possessif*) og kommentere deres bruk. Man må kunne begrunne hvorfor man har valgt den ene eller den andre formen i teksten. I forklaringene bes det om at man tar hensyn til form (genus, numerus) samt betydningskomponenter som (u)bestemthet, (non-)spesifikk eller generisk bruk, determinativ med eventuell anaforisk verdi, etc. I andre deloppgave skal man finne to tilfeller hvor bruken av determinativ potensielt kan variere med tilnærmet samme betydning. På denne måten skal kandidaten vise hvordan konteksten avgjør tolkning, og hvordan to former kan være tilnærmet betydningsekvivalente. Eksempler på dette er at bestemt artikkel, possessiv eller demonstrativ determinativ alle kan gi bestemt referanse, men at valget av form vil gi ulike betydningsnyanser. I tredje deloppgave skal kandidatene finne et tilfelle av *forme amalgamée* i teksten og vise hvordan en preposisjon kan smelte sammen med determinativ i eksempler av typen «La disparition du chien Pablo» der *du* består av preposisjonen *de* smeltet sammen med den bestemte determinativen *le*.

I andre oppgave finner kandidatene et tekstutdrag med tempusformene i (historisk) presens. De blir bedt om å sette om teksten til fortid og begrunne sine valg, med vekt på spørsmål om aspekt (begrenset, uavgrenset aspekt), aksjonsart (telisk, atelisk aksjonsart) og fortidstemporas bidrag til tekststruktur. Denne oppgaven kan besvares på norsk og det forventes at man gjør rede for valg av former på en reflektert og så presis måte som mulig.

Opgavene tre og fire tester sentrale deler av pensum om syntaktisk analyse (argumentstruktur, konstituent- og funksjonsanalyse) samt pronomensystemet og pronominalisering. I oppgave tre må kandidatene kunne identifisere argumentstrukturen til det refleksive verbet *s'occuper* (to argumenter: *s'occuper*; V: 1, 2) og samtidig skille det indirekte objektet *en* fra en

preposisjonsgruppe som adverbial (*jusqu'à leur retour*). Det er i tillegg en vanskelighet ved at det refleksive pronomenet her ikke fyller noen argumentplass slik at det refleksive pronomenet *s'* blir å regne som en del av verbets struktur. I oppgave fire er det flere vanskeligheter som må løses: pronominalisering av indefinitt objekt med innledende ubestemt artikkel («Ils en publient une»), i eksemplet «Tous les journaux du Sud-Est publient une photo de Pablo» må kandidatene bestemme om le complément du nom (*de Pablo*) skal behandles som ikke-menneskelig referent og pronominaliseres med *en* eller om hunden er så menneskenær at den skal behandles som en (tilnærmet) menneskelig referent med ikke-klitisk pronomen (*une photo de lui*). Begge svarene er mulige. I det påfølgende eksemplet er det en vanskelighet knyttet til behandlingen av *Aix-en-Provence* i setningen «Catherine et Roger se rendent à Aix-en-Provence». Den mest pensumnære analysen vil være å håndtere den pronominaliserte formen («Ils s'y rendent») som et lokativt COI, men det trekkes ikke her hvis man foreslår at dreier seg om et (bundet) adverbial. Den siste deloppgaven under (4) dreier seg om et direkte transitivt verb med akkusativt pronomen («Le chien attendait patiemment ses parents.» – «Il les attendait patiemment.»). Alle deloppgavene tester kandidatenes beherskelse av syntaktisk analyse i praksis: verbets argumentstruktur, pronominaliseringsmønstre (klitiske eller ikke-klitiske pronomenformer), plassering av klitika, deres innbyrdes plassering, etc.

I oppgave fem blir kandidatene bedt om å forklare adjektivets bruk i to setninger fra teksten. Det dreier seg om standardtilfeller av etterstilt og foranstilt adjektiv til kjernesubstantivet i en N-gruppe (*un couple parisien; une petite promenade*). I tillegg inneholder den siste setningen i oppgaven et adjektiv som fritt predikativ (*seul*). Denne oppgaven krever derfor dels at kandidatene kan gjøre rede for standard bruk av adjektivgruppen i en N-gruppe, dels at de ser hvordan adjektivet også kan inngå i løsrevne predikative strukturer. Det er et pluss for besvarelsen hvis kandidatene i tillegg til standard bruk også kan identifisere og forklare bruken av adjektivet i perifere setningsfunksjoner.

Den aller siste oppgaven er en produksjonsoppgave hvor kandidatene skal bruke sine grammatiske kunnskaper i praksis og avslutte den vedlagte teksten med tre setninger etter eget (kreativt) ønske eller resymere teksten. Samtidig skal kandidaten bruke (minst) to ulike relativpronomen i sin egen tekst og på den måten vise at han eller hun mestrer kasusforskjeller og andre kjennetegn ved det franske relativsystemet.

For vektingen til bedømmelsen av de enkelte delene av eksamen vil vi ha: Oppgave 1: 25% av total karakteren; oppgave 2: 25%; Oppgavene 3 og 4: 25% og oppgavene 5 og 6: 25%.

Deloppgaver som er besvart på norsk (med unntak spørsmål 2) vil ikke vurderes, og vil derfor stå til stryk.

En gjennomsnittlig besvarelse viser grunnleggende beherskelse av fenomenene i eksamensoppgaven. En god besvarelse viser grundig forståelse av fenomenene. For å få en god karakter må i tillegg oppgaven besvares med presis argumentasjon og gjennomgående god språkføring. Det legges også vekt på kritisk refleksjon hos studentene.

La disparition du chien Pablo

Pablo, un labrador de 2 ans, était en vacances avec ses propriétaires à Marseille quand il s'est échappé. Il a parcouru 200 km seul pour aller jusqu'à Nice, où ils habitent.

L'histoire s'est déroulée la semaine dernière. Catherine et Roger, un couple parisien, passent une nuit à Marseille. Ils sont à la retraite et ils adorent passer du temps dans cette ville.

Comme d'habitude, leur chien fait une petite promenade seul le soir. Après le dîner, le couple se rend compte que Pablo n'est pas de retour. Ils cherchent toute la nuit sans le trouver.

Le lendemain matin, le couple signale la disparition de leur chien à la police. Une enquête est ouverte, et tous les journaux du Sud-Est publient une photo de Pablo. En attendant, Catherine et Roger se rendent à Aix-en-Provence chez leur famille, désespérés. Quelques jours plus tard ils reçoivent une photo de leur voisine : c'est Pablo qui les attend devant la maison. Le chien s'était rendu jusqu'à leur maison à Nice et attendait patiemment ses parents. La voisine s'en occupe jusqu'à leur retour.

« Je n'en revenais pas, c'était un vrai moment de bonheur », déclare Catherine au journal *Le Monde*. Avec 200 km dans les pattes, l'animal était revenu amaigri, mais bien vivant.

(1) Exercice les déterminants :

Répondez aux questions (a-c) ci-dessous en français.

a. Relevez 3 déterminants indéfinis (indéfini, partitif, interrogatif ou quantifieurs) et 3 déterminants définis (défini, démonstratif ou possessif) dans le texte ci-joint et expliquez leur emploi (éléments de réponse : genre et nombre du groupe nominal ; référence définie, indéfinie, spécifique, générique et/ou anaphorique, etc.).

b. Dans certaines de ces phrases, il est possible d'employer plusieurs déterminants (exemple : la disparition de *leur* chien/la disparition *du* chien). Trouvez deux exemples où il est possible d'employer un autre déterminant que celui qui apparaît dans le texte et commentez brièvement les différentes possibilités (deux à quatre phrases).

c. Repérez une forme amalgamée du déterminant défini et indiquez le type de préposition.

(2) Exercice les temps verbaux :

Mettez les verbes en italiques du paragraphe suivant à un temps convenable du passé et justifiez vos choix (éléments de réponse : forme simple ou composée ; localisation temporelle ; aspect borné / non borné ; procès télique / atélique ; arrière-plan, premier plan, etc.). Denne deloppgaven kan besvares på norsk. / Du kan svare på denne deloppgåva på norsk.

Catherine et Roger, un couple parisien, *passent* une nuit à Marseille. Ils *sont* à la retraite et ils *adorent* passer du temps dans cette ville. Comme d'habitude, leur chien *fait* une petite promenade seul le soir. Après le dîner, le couple *se rend* compte que Pablo *n'est* pas de retour. Ils *cherchent* toute la nuit sans le trouver.

(3) Exercices analyse syntaxique et pronoms

Proposez une analyse syntaxique de l'exemple suivant en constituants et en fonctions syntaxiques au niveau de la phrase. Indiquez la structure argumentale du verbe.

La voisine s'en occupe jusqu'à leur retour.

(4) Pronominalisez les constituants en gras. Justifiez brièvement (en une ou deux phrases pour chaque exemple) vos choix en français.

Tous les journaux du Sud-Est publient une photo de Pablo.

Tous les journaux du Sud-Est publient une photo **de Pablo**.

Catherine et Roger se rendent à **Aix-en-Provence**.

Le chien attendait patiemment **ses parents**.

(5) Exercice adjectifs

Expliquez brièvement (en une ou deux phrases en français pour chaque exemple) l'emploi des adjectifs en gras dans les exemples suivants (éléments de réponse : forme, place et fonction syntaxique de l'adjectif) :

Catherine et Roger, un couple **parisien**, passent une nuit à Marseille.

Comme d'habitude, leur chien fait une **petite** promenade **seul** le soir.

(6) Exercice de production

Écrivez trois phrases en français pour résumer ou terminer l'histoire du chien Pablo. Les phrases doivent contenir au total deux pronoms relatifs différents.